

İSTASYONLARDA ÖĞRENME TEKNİĞİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ¹

Ibrahim Benek
Van Vali Mithat Bey İlköğretim Okulu
ibrahimbenek11@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Serhat Kocakaya
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
skocakaya@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı; ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin İstasyonlarda Öğrenme Tekniğine yönelik algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Van il merkezinde bulunan bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 30 öğrenci ile 7. sınıf Fen ve Teknoloji dersi "Işık" ünitesi İstasyon Tekniği ile işlendi. Çalışmada yer alan öğrenciler, 3-4 kişiden oluşan 8 özdeş gruba ayrılarak geliştirilen 11 istasyon merkezinde, öğretmen rehberliğinde, haftada 4 ders saati olmak üzere 2 hafta süresince, 15-20 dakikalık sürelerde dönüşümlü olarak çalışmışlardır. Görüşme, çalışma bittikten sonra, deneysel çalışmaya katılan öğrencilerin % 93'ü (28 öğrenci) ile bir ders saati içinde yapılmıştır. Yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanıldığı bu çalışmadaki veriler 13 sorudan oluşan bir form ile elde edilmiştir. Yapılandırılmış görüşme sorularının analizinde frekans ve yüzde değerlerine bakılmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin, istasyon tekniğini faydalı bir teknik olarak gördükleri, istasyon merkezlerindeki etkinliklere katılmaktan keyif aldıkları, uygulamayı basit ve anlaşılır buldukları, bu teknik sayesinde ışık ünitesindeki konuları kolaylıkla anladıkları ve istasyon tekniğinin eğitimdeki kaliteyi arttırdığına inandıkları sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İstasyon Tekniği, Fen ve Teknoloji, Yapılandırılmış Görüşme.

STUDENTS' OPINION ON LEARNING IN STATIONS TECHNIQUE

Abstract

The aim of this study is to determine the perceptions of 7th grade primary school students on Learning in stations technique. Through this aim; unit of "Light" in 7th grade Science and Technology course was taught with "learning in station technique" to 30 primary school students who studied 2010-2011 term in Van province. Students in this study had been worked rotationally with 8 subgroups consist of 3-4 persons on 11 stations during two weeks (four hours per week and 15-20 minutes for each station). Interview had been conducted with 93 percent of the students (28 students) during one course. Data of study was collected by constructed interview form consist of 13 questions. Analysis of frequency and percentage was used for evaluating of the questions. As a result; the learning in stations technique was found as useful, easy, understandable, and helpful (for learning the courses) technique by students.

Key Words: Station technique, constructed interview.

GİRİŞ

Globalleşen dünyada ülkeler, buldukları konumdan daha ileriye gidebilmek için birbirleriyle gizli bir rekabet içerisine girmişlerdir. Bu rekabet daha çok bilim-teknoloji, ekonomi, eğitim, sanayi ve sosyal hayatın geliştirilmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu yarıştan kârlı çıkmanın temel yolu nitelikli insan gücüne sahip

¹Bu çalışma YYÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığı tarafından 2011-FBE-YL013 nolu projeye maddi olarak desteklenmiştir.

olmaktan geçer. Nitelikli insan gücüne sahip olmanın ana damarını da eğitim oluşturduğundan, ülkeler bu amaca yönelik olarak eğitim politikalarını düzenleme yoluna girmişlerdir. Bu düzenlemelerin en çok yoğunlaştığı nokta, eğitimi birey merkezli bir noktaya ulaştırmak olmuştur. Böylece bireyin zihinsel yeteneklerini, problem çözme becerilerini, olayları hızlı kavrayabilme ve sonuçları yorumlayabilme, çeşitli zorluklar karşısında iyi çözüm yolları üretebilme ve olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurabilme özelliklerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu yeteneklerin geliştirilebilmesi, öğrenciye bilgiyi aktarmaktan çok, ona bilgiye ulaşma yollarının kazandırılması ile mümkün olmaktadır. Yani, öğrenciye balık vermek değil, balık tutmasını öğretmek, onların söz konusu niteliklere sahip olmalarını sağlayacaktır.

Aslında öğretim faaliyetlerinde karşılaşılan en önemli sorunlardan biri, öğrenciyi bilgiyi ezberlemeye zorlayan geleneksel eğitim anlayışında çok yoğun bir bilgi aktarımının olmasıdır (Yıldırım, 1997). Bahsedilen geleneksel eğitim anlayışının merkezinde öğretmen bulunmaktadır ve öğrenme öğrencinin çevresindeki uyarıcılara tepki vermesi sonucu oluşur (Saban, 2002).

Oysaki, öğrenme konusunda bugün ulaşılan nokta, öğrencinin pasif bir dinleyici şeklinde kendisine aktarılan bilgileri aynen almadığı, tam tersine kendine ulaşan her bilgiyi süzgeçten geçirerek, bu bilgilerin yorumlamasını yaparak kendi dünyasında bir anlam yüklemeye çalıştığı yönündedir (Brooks ve Brooks, 1993). Öğrenciye bu özelliklerin kazandırılmasının temel yolu, geleneksel öğrenme metodunda öğretmen-öğrencinin “aktif verici-pasif alıcı” pozisyonunun aksine, çağdaş öğrenme yöntem ve tekniklerinin “rehber-aktif alıcı” şekliyle olanaklıdır. Çünkü çağdaş öğretim modelleri; öğrenciyi merkeze alarak onu etkin kılar. Öğrenciyi, araç-gereçlerle zenginleştirilmiş, görsel ve işitsel öğelerle donatılmış öğrenme ortamlarına tabi tutarak, onları kendi çabalarıyla öğrenmeye yönlendirir. Bu öğretim modellerinde öğretmen; etkinlikleri planlayan ve öğrenciye rehberlik eden kişi olarak karşımıza çıkar.

Yukarıda bahsedilen öğretim tekniklerinden biri de, öğrencileri araştırmaya ve keşfetmeye yönelterek, onlara zengin yaşantılar sunan, sunulan bu zengin yaşantılar ile fikirlere açık, eleştiren ve sorgulayan bireyler yetiştirilmesini amaçlayan, öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olduğu, materyallerin kullanıldığı, deneylerin yapıldığı, ürünlerin oluşturulduğu, etkinliklerin yapıldığı öğrenme ortamları sağlayan, öğrencilerin öğretmen rehberliğinde araştırarak ve sorgulayarak bilgiye ulaştığı İstasyonlarda Öğrenme Tekniğidir.

İstasyonlarda Öğrenme Tekniği

Porter (2004), öğrenme istasyonlarını, bireyin kendi öğrenmesini kendisinin oluşturması gerektiğini düşünen Piaget’e ve kişinin anlamlı yaşantılar yoluyla kendi ilgi, ihtiyaç ve ön öğrenmelerine göre tüm duyu organlarını kullanabilecek imkânlar sunduğu ilerlemeci eğitim felsefenin babası Dewey’e,

Demirörs (2007), bugünkü öğrenme istasyonlarının temelini Helen Pankhurst’un 1920’de Dalton planında, kendi kendini yetiştirme malzemeleriyle öğrencileri doğrudan iş talimatlarıyla branşa özgü soruların serbestçe işlenmesini özendiren ve geniş çaplı olarak çalışma sonuçlarının kendi kendine kontrolünü sağlayan branş odaları donatması çalışmalarına,

Demir (2008) ise, öğrenme istasyonlarını; 1900’lü yılların başında Montessori’ye daha sonra Dewey’in eğitim felsefesine, günümüzde ise Piaget ve Vygotsky’nin yapılandırmacılık görüşlerine dayandırır.

Demir (2008), istasyonlarda öğrenme tekniğini “..60 ve 70’lerde tanınmış bir model olan istasyonlarda öğrenme tekniği, günümüzde yapılandırmacı eğitim kuramının ışığında, Gardner’in Çoklu Zekâ Kuramıyla desteklenerek sınıflarda farklılaştırılmış öğretim aracı..” şeklinde tanımlar (Demirel, 2008: 26).

Benek (2012) ise, istasyonlarda öğrenme tekniğini; “işbirlikli, çoklu zeka ve yapılandırmacı öğrenme kuramlarından faydalanarak; öğrencilerin, kendi öğrenmelerini gerçekleştirmelerine, öğrenme süreci boyunca aktif olmalarına, öğrenme merkezlerinde işbirlikli gruplar halinde çalışmalarına ve bu merkezlerde onların tüm zeka alanlarına hitap edecek etkinlikleri yapmalarına olanak sağlayan bir çağdaş öğrenme yaklaşımı” olarak tanımlar (Benek, 2012: 8).

İstasyonlarda öğrenme tekniği, eğitim ortamlarında (sınıf içinde ya da sınıf dışında) oluşturulan özel alanlarda öğrencilerin, bir konuyu öğrenmeye veya tekrar etmeye yönelik olarak, önceden öğretmen veya öğretmen-öğrenci tarafından oluşturulmuş belirli yönergeler yardımıyla bireysel veya grupla çalışarak bir dizi öğrenme etkinliğini gerçekleştirdikleri bir ders işleme biçimidir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin İstasyonlarda Öğrenme Tekniğine yönelik algılarını belirlemektir.

Araştırmanın Problemi

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin “Işık” ünitesinde bulunan konuların öğretiminde kullanılan İstasyon Tekniğine ilişkin algıları nelerdir?

YÖNTEM

Evren

Bu çalışmanın evrenini 2010-2011 eğitim-öğretim yılı II. yarıyılında Van ili merkez ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Örneklem

Çalışmanın örneklemini ise, Van ilinde eğitim öğretim faaliyeti gösteren Vali Mithat Bey İlköğretim Okulunun 7. sınıfında öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Gerçekleştirilen istasyonlarda öğrenme tekniği uygulaması hakkında öğrenci görüşlerinin alınması için araştırmacı tarafından “yapılandırılmış görüşme formu” hazırlandı. Öncelikle, 15 sorudan oluşan örnek form hazırlanmıştır. Daha sonra uzman görüşleri dikkate alınarak, 3’ü açık uçlu ve 10’u seçenekli (2, 3, 4 vb. seçenekli) sorudan oluşan form 13 soruya indirgenmiştir.

Uygulama Süreci

Daha çok sayıda öğrenciyle görüşmenin sağlanabilmesi için “yapılandırılmış görüşme” tekniği tercih edildi. Görüşmeden önce öğrencilere yapılacak görüşme ile ilgili bilgi verilmiş ve görüşme formundaki soruları içtenlikle cevaplamalarının önemi açıklanmıştır. Görüşme, bir ders saatinde (40 dk.) deney grubundaki öğrencilerin % 93’ü ile doğrudan araştırmacı tarafından yapılmış ve öğrencilerin cevapları kağıt kalem kullanılarak kaydedilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

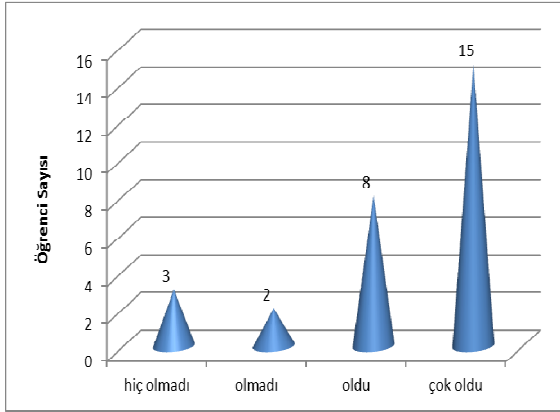
Bu kısımda, öğrencilerin yapılandırılmış görüşme formuna verdikleri cevaplar soru bazında incelenmiştir. İlk ve son soruda öğrencilerin verdikleri cevaplardan örnekler, diğer sorularda ise verilen cevapların frekans ve yüzde değerlerinin grafiksel gösterimi verilmiştir.

Soru 1: “İstasyon merkezlerinde çalışma uygulamamızı nasıl buldun?” sorusuna öğrenciler tarafından verilen cevapların bazıları şöyledir;

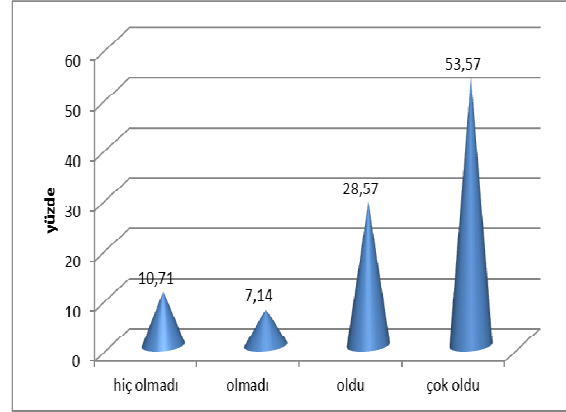
“çok güzel ve faydalı bir çalışmaydı, hepsini çok iyi anladım”, “güzel olmuştu, bunun da nedeni aklımıza daha iyi girmiş olmasıydı”, “oldukça güzel bir çalışma, hem eğitici hem öğretici”, “bizim bu konuyu daha iyi anlamamızı sağladı”, “çok iyi ve çok basitti”, “çok iyiydi, böyle devam etmesini isterim”, “güzel buldum”, “eksiksiz çalıştık ve anlayarak çalıştık”, “çok iyiydi, anlaşılırdı”, “çok iyiydi ama biraz küçüktü”, “süperrrr!”, “konuyu daha iyi anladık”, “ışık konusunu böyle çok kolay öğrenmiş oldum”, “çok güzel ve eğlenceliydi”, “çok iyi bir şekilde hazırlanmıştı”, “iyi bir yöntem”, “iyi buldum, bence her okulda uygulanması gereken bilimsel bir etkinlik”, “çok zevkli”, “çok güzeldi çünkü her şey en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş” vb.

Soru 1'e verilen öğrenci cevapları incelendiğinde; öğrencilerin uygulamayı güzel ve eğlenceli buldukları, istasyon merkezlerindeki çalışmalardan zevk aldıkları ve bu çalışmalar sayesinde konuyu kolay öğrendikleri görüşü yoğunluktadır. Ayrıca etkinliklerin basit, anlaşılır ve eğitici olduğunu da düşünmektedirler.

Soru 2: "İstasyon merkezlerindeki çalışmalarınızda, grup arkadaşlarınızın size katkısı olduğunu düşünüyor musun?" sorusuna yönelik öğrencilere "hiç olmadı", "olmadı", "oldu" ve "çok oldu" şeklinde dört seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevapların bu seçeneklere göre dağılımı Şekil 1'de gösterilmiştir.

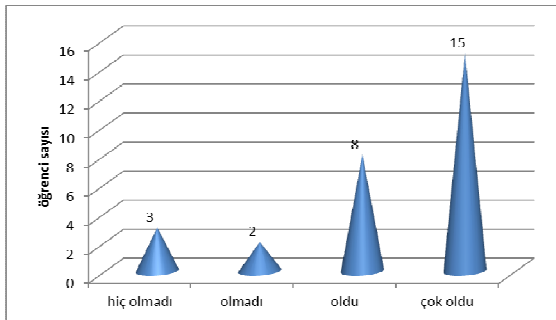
Şekil 1a. İkinci soruya verilen cevapların frekans dağılımı

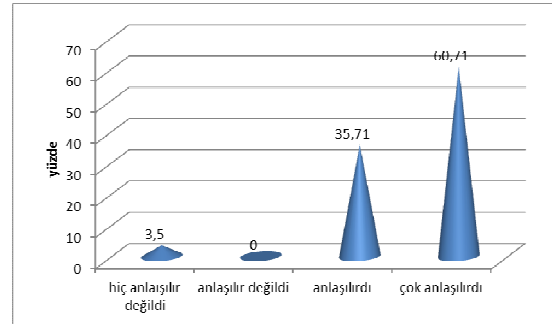
Şekil 1b. İkinci soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 1a ve 1b incelendiğinde, istasyon merkezindeki çalışmalarda grup arkadaşlarının katkıları ile ilgili soruda öğrencilerin, % 53.57'si (15 kişi) "çok oldu", % 28.57'si (8 kişi) "oldu", % 7.14'ü (2 kişi) "olmadı" ve % 10.71'i (3 kişi) de "hiç olmadı" şeklinde cevap vermişlerdir. Şekil 1'e göre, oluşturulan heterojen işbirlikli öğrenci gruplarında, öğrencilerin büyük bir kısmının, grup arkadaşlarının kendilerine katkıda bulunduğu şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu sonuç, oluşturulan heterojen işbirlikli öğrenme gruplarında, öğrencilerin birbirlerinin öğrenmelerine katkıda bulunduğuna yönelik yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir (Karaoğlu, 1999; Arslan ve Yanpar-Şahin 2004; Sidney ve diğ. 2004; Çelebi, 2006).

Soru 3: "İstasyonlarda verilen yönergelerin anlaşılabilirliği hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusuna yönelik öğrencilere "hiç anlaşılır değildi", "anlaşılır değildi", "anlaşıldı" ve "çok anlaşıldı" şeklinde dört seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 2'de gösterilmiştir.

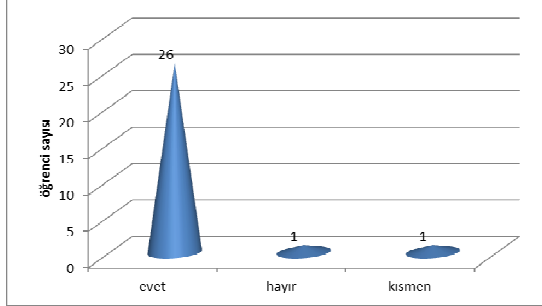
Şekil 2a. Üçüncü soruya verilen cevapların frekans dağılımı

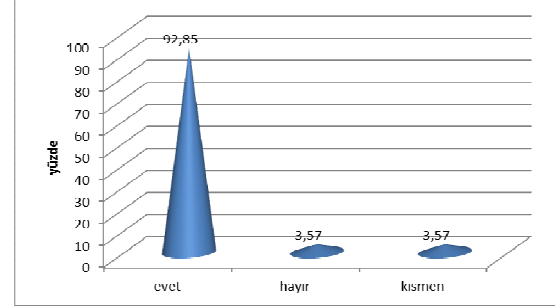
Şekil 2b. Üçüncü soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 2a ve 2b incelendiğinde; istasyon merkezinde bulunan yönergeler ile ilgili soruya öğrencilerin; % 60.71'i (17 kişi) "çok anlaşıldı", % 35.71'i (10 kişi) "anlaşıldı", % 3.5'i (1 kişi) "hiç anlaşılır değildi" şeklinde cevap vermişlerdir. Şekil 2'ye göre, istasyon merkezlerinde uygulama süreci boyunca istasyon merkezlerinde hazır bulundurulmuş yönergelerin, öğrenciler tarafından anlaşılır bulunduğu söylenebilir.

Soru 4: “İstasyonlarda çalışmak fen ve teknoloji dersine olan ilgini arttırdı mı?” sorusuna yönelik öğrencilere “evet”, “hayır” ve “kısmen” seçenekleri sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 3’te gösterilmiştir.

Şekil 3a. Dördüncü soruya verilen cevapların frekans dağılımı

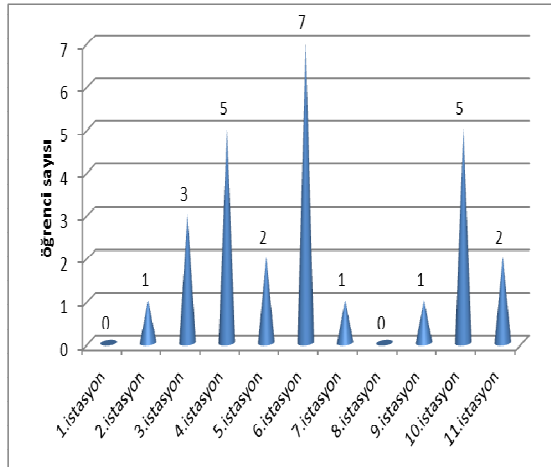

Şekil 3b. Dördüncü soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

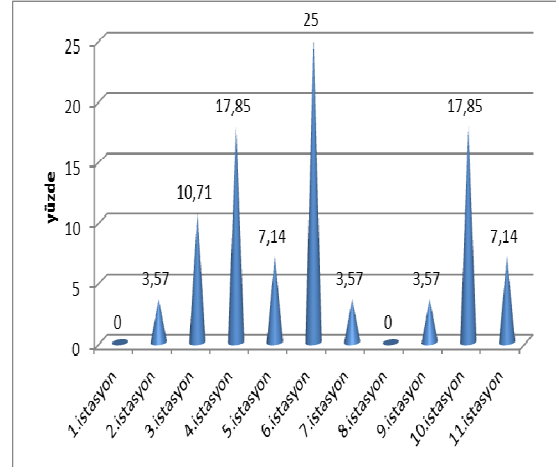
Şekil 3a ve 3b incelendiğinde; istasyon tekniğinin öğrencilerin fen ve teknoloji dersine olan ilgilerini arttırması hususunda, öğrencilerin; % 92.85’i (26 kişi) “evet”, % 3.75’i (1 kişi) “hayır” ve “kısmen” şeklinde cevap vermiştir. Şekil 3’e göre, öğrencilerin tamamına yakını, istasyonlarda öğrenme tekniğinin kendilerinin fen ve teknoloji dersine olan ilgilerini arttırdığı şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Soru 5: “En çok ve en az ilgini çeken istasyon merkezi hangisiydi, neden?” sorusuna yönelik öğrencilere çalışmamızda oluşturduğumuz istasyon merkezlerinin tamamı seçenek olarak sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımı Şekil 4 ve Şekil 5’te verilmiştir.

Soru 5a: “En çok ilgini çeken merkez?”

Şekil 4a. En çok ilgini çeken merkez? sorusuna verilen cevapların frekans dağılımı

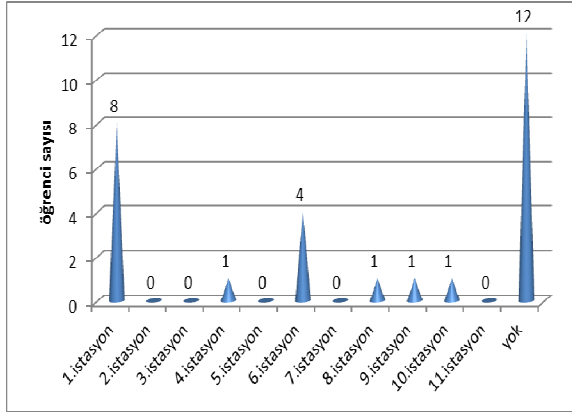
Şekil 4b. En çok ilgini çeken merkez? sorusuna verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 4a ve 4b incelendiğinde; öğrencilerin; % 25’i (7 kişi) 6. istasyon merkezinin, % 17.85’i (5 kişi) ise 4. ve 10. istasyon merkezlerinin en çok ilgi çeken merkezler olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilere seçtikleri istasyon merkezinin neden ilgilerini çektiği sorulduğunda; öğrenciler, bu istasyon merkezlerinin kendilerinde daha çok merak uyandırdığı, bu merkezdeki çalışmaların etkinliklerle desteklenmiş olduğu, istasyon merkezinin araç-gereç yönünden zengin olduğu ve bu merkezlerde kendilerinin de ürün oluşturabildikleri sebebine dayandırmışlardır.

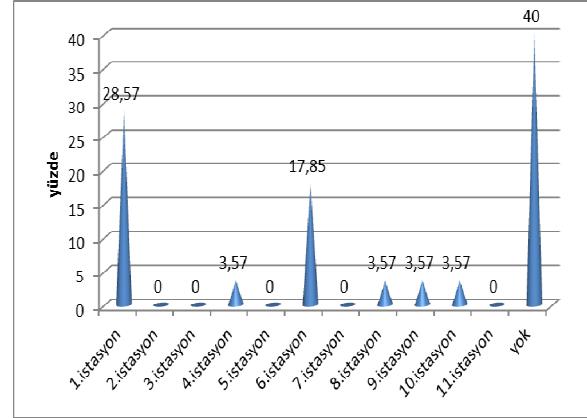
Tasarlanan istasyon merkezlerindeki etkinlikler, çoklu zeka kuramı ışığında, öğrencilerin farklı zeka alanlarına hitap edecek şekilde oluşturulduğundan ve her istasyon merkezinde düzenlenen etkinlikler öğrencilerin farklı

öğrenme özellikleri dikkate alınarak düzenlendiğinden, kişisel özellikleri ve zeka alanları birbirinden farklı olan tüm öğrenciler kendilerine hitap edecek bir istasyon merkezinde çalışma fırsatı bulmuştur. Şekil 4 incelendiğinde, genel olarak her öğrencinin ilgisini çeken bir istasyon merkezinin olduğu görülmektedir.

Soru 5b: "En az ilgini çeken merkez?"

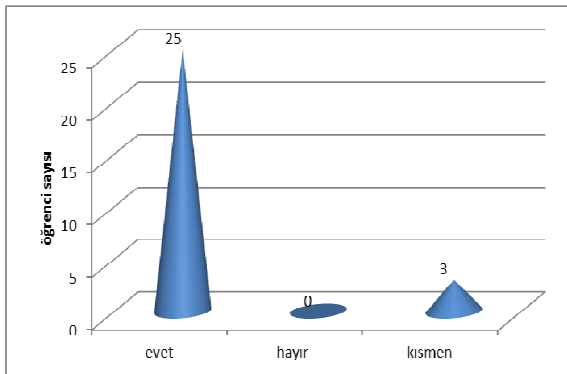
Şekil 5a. En az ilgini çeken merkez? sorusuna verilen cevapların frekans dağılımı

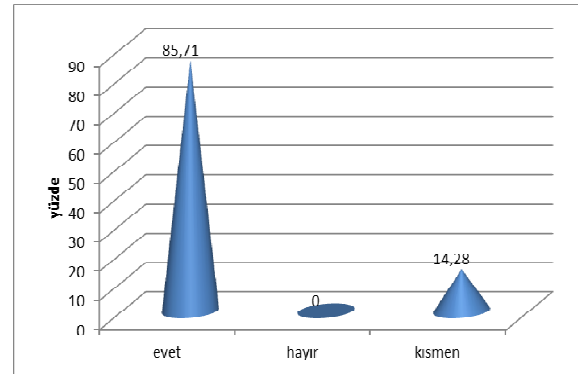
Şekil 5b. En az ilgini çeken merkez? sorusuna verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Şekil 5a ve 5b incelendiğinde; en az ilgi çeken istasyon merkezleri ile ilgili soruya öğrencilerin % 40'ı (12 kişi) ilgilerinin az olduğu istasyon merkezinin olmadığı, % 28,57'si (8 kişi) 1. istasyon merkezi ve % 17,85'i (4 kişi) de 6. istasyon merkezi olduğu şeklinde görüş bildirilmiştir. Buradan yola çıkarak, neredeyse tüm istasyon merkezlerinin öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ilgisini çektiği söylenebilir. Ayrıca öğrencilere ilgilerinin az olduğu istasyon merkezlerine neden ilgilerinin az olduğu şeklinde soru sorulmuştur. Öğrenciler genel olarak, konuyu daha önce bildikleri için merak etmedikleri şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Soru 6: "İstasyon merkezlerinde yaptığınız çalışmalarını öğretim materyalleri (termometre, radyometre, prizma, renk filtreleri, kumanda, dijital fotoğraf makinesi, lazer ışığı vb.) ile desteklemenin "Işık" konusunu öğrenmede sana kolaylık sağladığını düşünüyor musun?" sorusuna yönelik olarak öğrencilere "evet", "hayır" ve "kısmen" şeklinde üç seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 6'da gösterilmiştir.

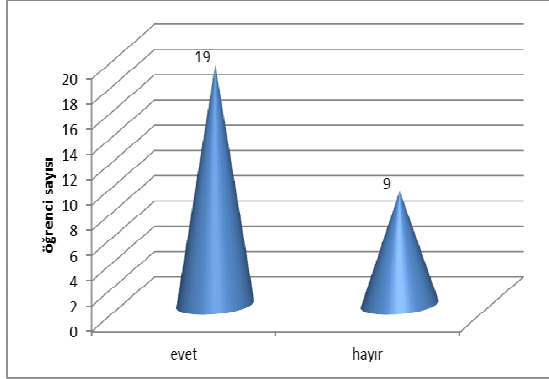
Şekil 6a. Altıncı soruya verilen cevapların frekans dağılımı

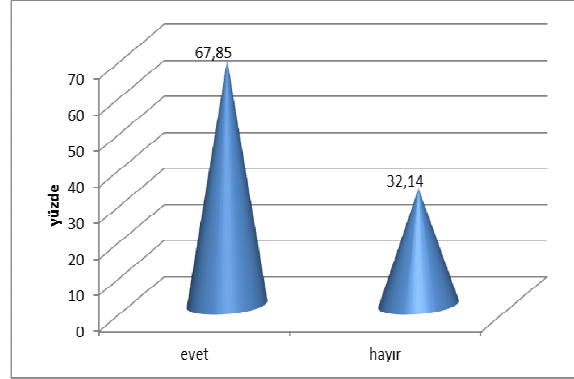
Şekil 6b. Altıncı soruya verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Şekil 6a ve 6b incelendiğinde öğrencilerin % 85,71'i(25 kişi) "evet", % 14,28'i (3 kişi) "kısmen" şeklinde yanıtlarken "hayır" seçeneğini kimse yanıtlamamıştır. Şekil 6 dikkate alındığında, öğrenciler tarafından, istasyon merkezlerinde kullanılan öğretim materyallerinin (termometre, radyometre, prizma, renk filtreleri, kumanda, dijital fotoğraf makinesi, lazer ışığı vb.) kendi öğrenmelerinde kolaylık sağladığı düşünülmektedir.

Soru 7: “Çalışma sıranızın gelmediği istasyon merkezleri hakkında, sınıfta ya da sınıf dışında bu istasyonlar ile ilgili daha önce çalışmış olan arkadaşlarınızdan herhangi bir fikir edindin mi?” sorusuna yönelik olarak öğrencilere “evet” ve “hayır” şeklinde iki seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 7’de gösterilmiştir.

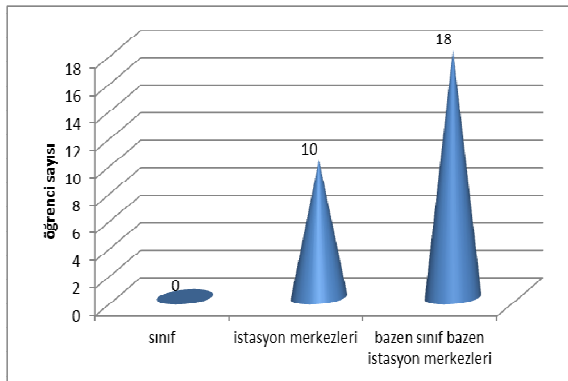
Şekil 7a. Yedinci soruya verilen cevapların frekans dağılımı

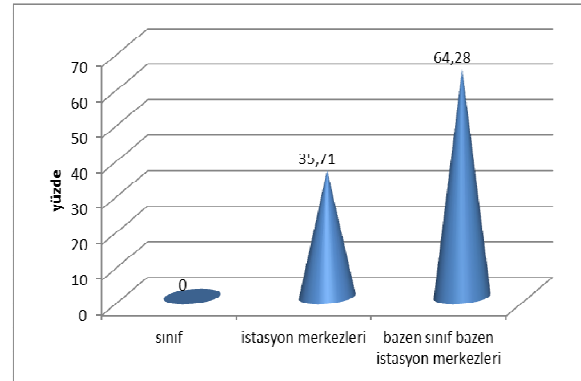
Şekil 7b. Yedinci soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 7a ve 7b incelendiğinde öğrencilerin % 67,85’i (19 kişi) çalışma sıralarının gelmediği istasyon merkezleri hakkında belirtilen istasyonlarda çalışan sınıf arkadaşlarından fikir edindikleri, % 32,14’ü (9 kişi) ise herhangi bir fikir edinmedikleri hususunda görüş bildirmişlerdir. Şekil 7 dikkate alındığında öğrencilerin ders dışındaki sohbetlerinde çalıştıkları istasyon merkezleri hakkında görüş alış-verişinde buldukları söylenebilir. Bunun nedeni olarak ise kullanılan tekniğin öğrencilerin ilgi ve meraklarını arttırdığı şeklinde yorumlanmıştır.

Soru 8: “Fen ve Teknoloji dersinin öğretilmesi konusunda aşağıdaki ortamların hangisini tercih edersin?” sorusuna yönelik olarak öğrencilere “sınıf”, “istasyon merkezi” ve “bazen sınıf bazen istasyon merkezleri” şeklinde üç seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 8’de gösterilmiştir.

Şekil 8a. Sekizinci soruya verilen cevapların frekans dağılımı

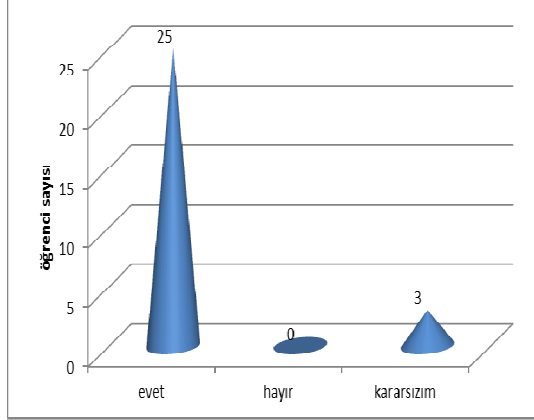
Şekil 8b. Sekizinci soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 8a ve 8b incelendiğinde; öğrencilerin % 64,28’i (18 kişi) “bazen sınıf bazen istasyon merkezleri”, % 35,71’i (10 kişi) “istasyon merkezleri” şeklinde görüş bildirmiştir. Fen ve teknoloji dersinin sadece sınıf ortamında işlenmesi ise hiçbir öğrenci tarafından istenen bir durum olarak belirtilmemiştir. Buradan yola çıkılarak, fen ve teknoloji dersinin işlenmesinde sınıf ortamı ile istasyon merkezleri ve diğer tekniklerin de dengeli bir şekilde kullanılmasının daha faydalı olabileceği düşünülmektedir.

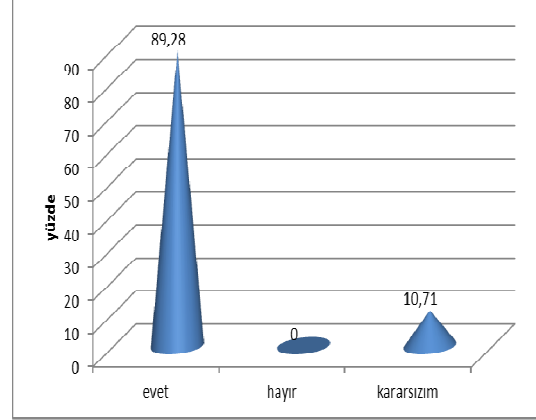
Soru 9: “Fen ve teknoloji dersinin diğer konularını da istasyonlarda çalışarak öğrenmenin sana faydalı olacağını düşünüyor musun, neden?” sorusuna yönelik olarak öğrencilere “evet”, “hayır” ve “kararsızım”

şeklinde üç seçenek sunulmuştur ve bu seçeneklerin niye işaretlendiğini açıklamaları istenmiştir. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 9'da gösterilmiştir.

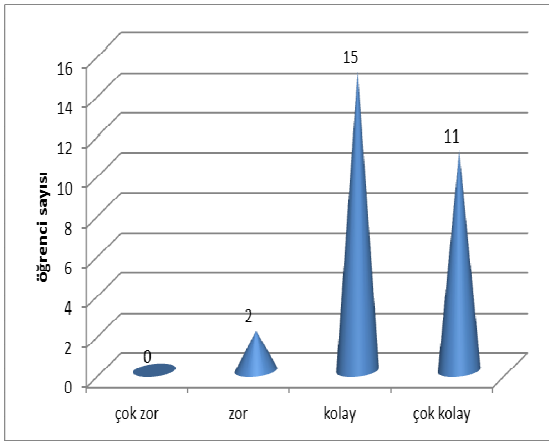
Şekil 9a. Dokuzuncu soruya verilen cevapların frekans dağılımı

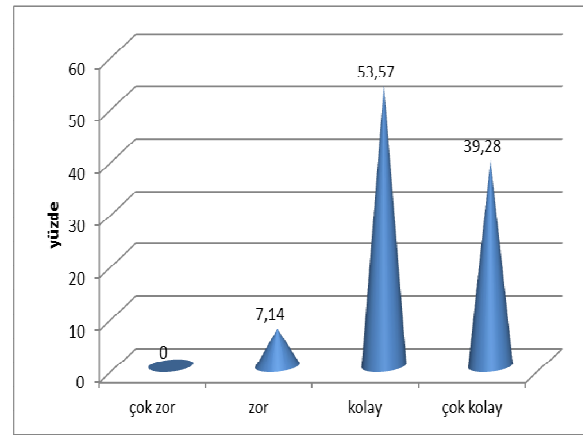
Şekil 9b. Dokuzuncu soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 9a ve 9b incelendiğinde; öğrencilerin % 89,28'i (25 kişi) fen ve teknoloji dersinin diğer konularının da bu yöntemle öğretilmesinin faydalı olabileceği şeklinde görüş bildirmişlerdir. Ayrıca öğrencilere neden bu seçeneği işaretledikleri sorulmuştur. Bu soruya verilen cevaplar incelendiğinde; öğrenciler, araç-gereçlerin kullanıldığı, etkinliklerin yapıldığı grup çalışmalarının dersleri daha zevkli ve eğlenceli hale getirdiği şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Soru 10: "Sana göre, istasyonlarda çalışmanın zorluk derecesi nedir?" sorusuna yönelik olarak öğrencilere "çok zor", "zor", "kolay" ve "çok kolay" şeklinde dört seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 10'da gösterilmiştir.

Şekil 10a. Onuncu soruya verilen cevapların frekans dağılımı

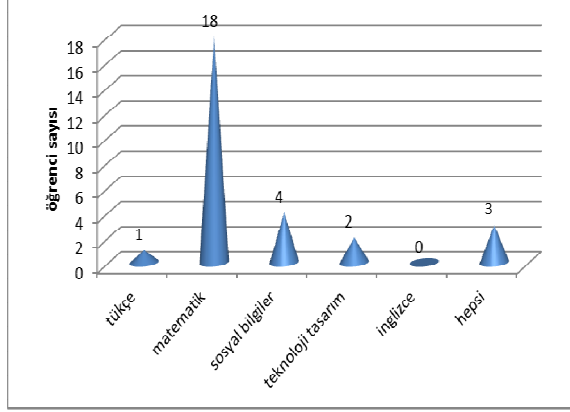

Şekil 10b. Onuncu soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

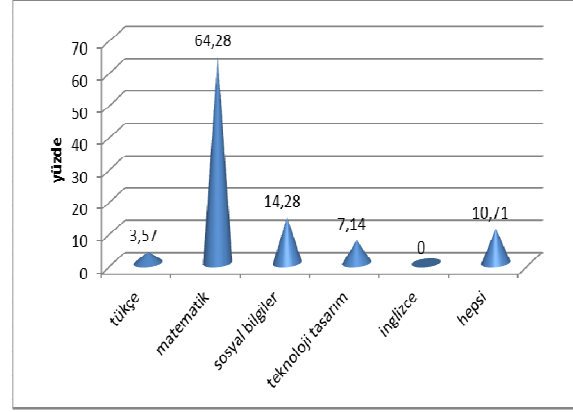
Şekil 10a ve 10b incelendiğinde; öğrencilerin % 53,75'i (15 kişi) istasyon merkezlerinde çalışmanın "kolay" olduğu, % 39,28'i (11 kişi) de "çok kolay" olduğu şeklinde görüş bildirmiştir. Buna yola çıkılarak, öğrencilerin istasyon merkezindeki çalışmaların öğrencilerin seviyelerine uygun oldukları ve etkinliklerin öğrencilerin uygulayabilecekleri kolaylıkta olduğu söylenebilir.

Soru 11: “İstasyonlarda öğrenme tekniği sence başka hangi ders ya da derslerde uygulanmalı?” şeklindeki açık uçlu soruya öğrencilerin verdikleri cevap dağılımları Şekil 11’de gösterilmiştir.

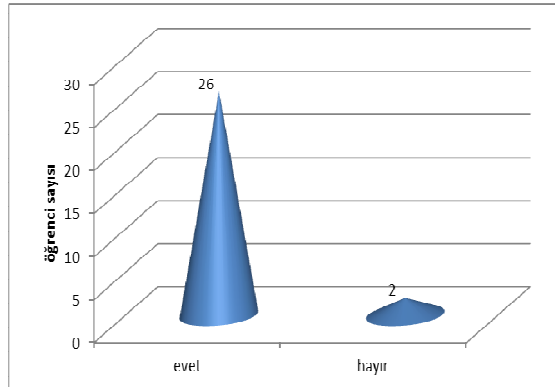
Şekil 11a. On birinci soruya verilen cevapların frekans dağılımı

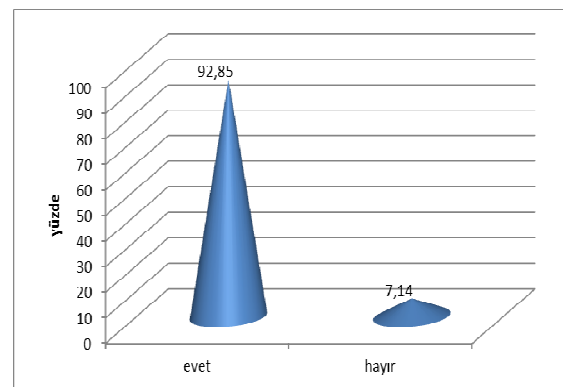
Şekil 11b. On birinci soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 11a ve 11b incelendiğinde; öğrencilerin % 64,28’i (18 kişi) istasyonlarda öğrenme tekniğinin “matematik” dersinde, % 14,28’i (4 kişi) “sosyal bilgiler” ve % 10,71’i (3 kişi) de tüm derslerde uygulanması gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Buna dayanarak, istasyonlarda öğrenme tekniğinin diğer derslerde de kullanılmasının eğitim yönünden yararlı olabileceği söylenebilir.

Soru 12: “Sence istasyonlarda öğrenme tekniği eğitimde kaliteyi artırır mı?” sorusuna yönelik olarak öğrencilere “evet” ve “hayır” şeklinde iki seçenek sunulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapların seçeneklere göre dağılımları Şekil 12’de gösterilmiştir.

Şekil 12a. On ikinci soruya verilen cevapların frekans dağılımı

Şekil 12b. On ikinci soruya verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Şekil 12a ve 12b incelendiğinde öğrencilerin % 92,85’i (26 kişi) istasyonlarda öğrenme tekniğinin eğitimde kaliteyi arttıracak yönünde görüş bildirmiştir. Buradan hareketle, etkili ve doğru kullanılan, öğrencilerin aktif olarak yer aldığı farklı öğrenme tekniklerinin öğrencilerin zihninde eğitimdeki kaliteyi arttıracak fikri oluşturduğu söylenebilir. Bu da bizlere, öğrencilerin, eğitimden farklı beklentilerinin olduğunu ve tek düze eğitim anlayışının terk edilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Soru 13: “Sence istasyonlarda öğrenme tekniğinin uygulanış şekli nasıl olsaydı daha verimli olurdu?” şeklindeki soruya verilen cevapların bazıları aşağıdaki gibidir;

“bu şekil çok iyiydi, başka şekil olmasa da olur”, “böyle olsa daha verimli olur”, “bu şekil gayet iyiydi”, “malzeme biraz daha olsa, daha iyi olur”, “anlatımlı olsaydı”, “böyle çok iyi ve her iki derste bir yapılmalı” “bence bu teknik gayet iyiydi”, “böyle uygulandığı için diğer derslerde de uygulanmasını istiyorum”.

Öğrencilerin Soru 13’e verdikleri cevaplar incelendiğinde; öğrencilerin çoğunun tekniğin uygulanış şeklini beğendikleri, bu uygulama şeklinin verimli olduğu, diğer derslerde de uygulanması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİ

Sonuç

İlköğretim 7. sınıf fen ve teknoloji dersi “ışık” ünitesinin istasyonlarda öğrenme tekniği kullanılarak işlendiği bu çalışmada, iki haftalık uygulama süreci bittikten sonra istasyonlarda öğrenme tekniği hakkında öğrencilerin % 93’ü ile yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Açık uçlu üç, seçenekli on sorudan oluşan forma öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde;

öğrencilerin,

-istasyon tekniğini faydalı bir teknik olarak gördükleri,

-uygulamayı faydalı buldukları,

-istasyon merkezlerindeki etkinliklere katılmaktan keyif aldıkları,

-istasyonlarda öğrenme tekniğinin fen ve teknoloji dersinin diğer konularında ve fen ve teknoloji dersinin dışındaki diğer derslerde de uygulanması gereken bir yöntem olarak gördükleri,

-öğrenme sürecinde grup etkinliklerinin kendilerine katkıda bulunduğu,

-uygulamayı basit ve anlaşılır buldukları,

-istasyon merkezlerindeki çalışmalarını kolay buldukları,

-istasyon tekniğinin uygulanış şeklini beğendikleri,

-bu teknik sayesinde ışık ünitesindeki konuları kolaylıkla anladıkları ve

-istasyon tekniğinin eğitimdeki kaliteyi arttırdığına inandıkları tespit edilmiştir.

Öneri

-Bu çalışmada İstasyonlarda Öğrenme Tekniğinin ilköğretim 7. sınıf fen ve teknoloji dersi “Işık” ünitesinin öğretiminde, öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılım gösterdiği ve onların bu süreçten zevk almasında etkili bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda İstasyonlarda Öğrenme Tekniğinin fen ve teknoloji dersinin tüm ünitelerinde kullanılmasının faydalı olabileceği düşünülmekte ve önerilmektedir.

-İstasyonlarda Öğrenme Tekniğinin kalabalık sınıflarda uygulanması grupların kontrolünü azaltabileceğinden, bu tekniği kalabalık sınıflarda kullanmak isteyen öğretmen ve eğitim araştırmacılarının istasyon merkezlerindeki etkinlikleri ve zamanlamayı iyi yapması gerekmektedir.

-Yaptığımız çalışma sürecinde, istasyonlarda öğrenme tekniği ile öğrencilerin sosyalleştiği ve öğrencilerin katılımdan keyif aldıkları gözlemlendiğinden, bu yöntemin tüm öğretmenler tarafından kullanılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

-Ülkemizde İstasyonlarda Öğrenme Tekniğiyle ilgili sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Bir an önce bu teknik ile ilgili araştırma ve projeler genişletilmelidir. Ayrıca yapılacak araştırma ve projeler, ülkemizde yapılan mevcut çalışmalar gibi ilköğretim ve lise öğrenimi ile sınırlı kalmayıp, üniversite öğrenimi üzerine de gerçekleştirilmelidir.

-MEB; seminer, konferans, hizmet içi eğitim kursları ile öğretmenleri “İstasyonlarda Öğrenme Tekniği” hakkında bilgilendirmeli ve öğretmenlerin derslerinde bu tekniği kullanabilmeleri için gerekli altyapıyı sağlamalıdır.

Not: Bu çalışma 26-28 Nisan 2012 tarihlerinde Antalya’da 46 Ülkenin katılımıyla düzenlenmiş olan “3rd International Conference on New Trends in Education and Their Implications”da sözlü bildiri olarak sunulmuş olup, “Journal of Research in Education and Teaching” Bilim Kurulu tarafından yayınlanmak üzere seçilmiştir.

KAYNAKÇA

- Arslan, A. ve Şahin-Yanpar, T. (2004). Oluşturmacı yaklaşıma dayalı işbirlikli öğrenmenin öğrencilerinin duyuşsal öğrenmelerine etkisi. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı Bildiri Özetleri*, (ss.113-114).
- Benek, İ. (2012). *İstasyonlarda öğrenme tekniğinin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersindeki başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Brooks, J. G. & Brooks, M. G. (1993). In search of understanding, the case for constructivist classrooms. Alexandria, VA: *Association For Supervision And Curriculum Development*.
- Çelebi, C. (2006). *Yapılandırıcılık yaklaşımına dayalı işbirlikli öğretimim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin erişiş ve tutumlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Demirörs, F. (2007). *Lise 1. sınıf öğrencileri için ohm yasası konusunda öğrenme istasyonlarının geliştirilmesi ve uygulanması*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demir, M. R. (2008). *İstasyonlarda öğrenme modelinin hayat bilgisi dersindeki üst düzey beceri erişişine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Güneş, E. (2009). *Fen ve teknoloji dersinde istasyon tekniği ile yapılan öğretimin erişiş ve kalıcılığa etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kaplan, S. (1999). A Learning center approach to independent study "teaching for high potential. *National Association for Gifted Children*. 1(1).
- Karaoğlu, İ. B. (1998). *Geleneksel öğretim yöntemleri ile işbirlikçi öğrenmenin öğrenci başarısı, hatırd tutma ve sınıf yönetimi üzerindeki etkisi*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- McClay, J. (1996). *Learning centers*. Westminster, California: Teacher Created Materials.
- Ocak, G. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Porter, E. J. (2004). *Classroom learning centers: study of a junior high school earning assisted program in mathematics*. MA thesis, Pacific Lutheran University.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme öğretme süreci yeni teori ve yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şirketi.
- Sidney, N. M., Rosemary, R., Bramwell, F. G., Solnosky, A. & Lilly, F. (2004). Friendship and choosing groupmates: preferences for teacher-selected, Student-Selected Grouping İn High School Science Classes. *Journal Of Instructional Psychology*, 32:20.
- Yıldırım, C. (1997). *Bilimsel düşünme yöntemi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.